

Programul Programul Educație și Ocupare 2021-2027

Prioritate: 4. Antreprenariat și economie socială

Obiectiv specific: ESO4.1, Acțiunea: 4.a.2 Sprijin pentru dezvoltarea antreprenoriatului

Titlu proiect: Antreprenariat social urban în Tara Bârsei

Cod mySMIS2021:302213

Beneficiar: Asociația Institutul Educațional pentru Politici Sociale Margareta

Imunizarea climatică

1. Imunizarea climatică, concept esențial pentru un viitor sustenabil

Imunizarea climatică este un termen relativ nou, dar cu implicații profunde pentru modul în care proiectăm și construim infrastructură și sisteme în contextul schimbărilor climatice. În esență, imunizarea climatică înseamnă a face ca infrastructura, sistemele și comunitățile să fie rezistente la efectele negative ale schimbărilor climatice, cum ar fi inundațiile, secetele, valurile de căldură sau creșterea nivelului mării.

De ce este importantă imunizarea climatică

- Reducerea riscurilor. Prin imunizarea climatică, se reduc semnificativ riscurile asociate cu evenimentele extreme cauzate de schimbările climatice, precum pierderile de vieți omenești, pagubele materiale și întreruperile serviciilor esențiale.
- Adaptarea la viitor. Într-o lume în continuă schimbare, infrastructura imunizată climatic asigură durabilitatea pe termen lung și rezistența la evenimentele meteorologice extreme care vor deveni din ce în ce mai frecvente și mai intense.
- Protejarea investițiilor. Proiectele de infrastructură reprezintă investiții semnificative. Prin integrarea măsurilor de imunizare climatică, se protejează aceste investiții și se prelungește durata de viață a infrastructurii.
- Promovarea dezvoltării durabile. Imunizarea climatică este un element cheie al dezvoltării durabile, contribuind la crearea de comunități mai reziliente și la protejarea mediului înconjurător.

Cum se realizează imunizarea climatică?

Există o varietate de măsuri care pot fi implementate pentru a imuniza infrastructura și sistemele la schimbările climatice, printre care:

- Evaluarea riscurilor. Identificarea și evaluarea riscurilor climatice specifice unei anumite zone.
- Proiectarea rezilientă. Integrarea de măsuri de protecție în proiectarea și construcția de clădiri, infrastructură și sisteme.
- Utilizarea de materiale și tehnologii durabile. Alegerea de materiale rezistente la intemperii și utilizarea de tehnologii eficiente energetic.
- Gestionarea apei. Implementarea de sisteme de drenaj eficiente și de stocare a apei.
- Planificarea urbană strategică. Crearea de spații verzi, protejarea zonelor umede și promovarea mobilității sustenabile.

Legătura dintre imunizarea climatică și principiul DNSH

Imunizarea climatică este strâns legată de principiul DNSH (Do No Significant Harm - a nu provoca un rău semnificativ), un principiu cheie al taxonomiei UE și al agendei mai largi de finanțare în sprijinul tranziției către o economie circulară și a dezvoltării durabile. Prin implementarea măsurilor de imunizare climatică, proiectele pot demonstra că nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu, contribuind astfel la o economie mai durabilă.

Imunizarea climatică este o necesitate în contextul schimbărilor climatice. Prin adoptarea unor măsuri adecvate, putem construi un viitor mai sustenabil pentru generațiile viitoare.

2. Principiul de a nu provoca un rău semnificativ (DNSH)

Principiul social DNSH (Do No Significant Harm - a nu provoca un rău semnificativ) reprezintă un cadru european care impune companiilor să evite să provoace un rău semnificativ mediului înconjurător. Acest principiu este strâns legat de investițiile în tehnologii sustenabile și are drept scop promovarea dezvoltării durabile.

Principiul DNSH este un concept central în cadrul finanțelor sustenabile ale Uniunii Europene, un principiu care subliniază importanța ca activitățile economice să nu prejudicieze în mod semnificativ obiectivele de mediu. Acest principiu este încorporat în acte legislative cum ar fi Regulamentul privind Divulgarea Sustenabilă în Finanțe și Regulamentul privind Indicii de Referință. Conform acestui principiu, pentru ca o activitate economică să fie considerată sustenabilă din punct de vedere al mediului, ea trebuie să contribuie substanțial la unul sau mai multe dintre obiectivele de mediu stabilite de Uniunea

Europeană, să nu prejudicieze semnificativ niciunul dintre aceste obiective, să respecte garanțiile minime și să se conformeze criteriilor tehnice stabilite.

Aplicarea principiului DNSH este crucială pentru obținerea de fonduri europene, cu accent pe sustenabilitatea în raport cu mediului și pe dezvoltarea de modele de afaceri durabile. De asemenea, este esențial pentru companii să înțeleagă și să aplice acest principiu pentru a se conforma obligațiilor lor în cadrul regimurilor de reglementare relevante.

În practică, respectarea principiului DNSH poate implica o serie de măsuri, cum ar fi:

- Evaluarea impactului de mediu prin analiza detaliată a potențialelor efecte negative asupra mediului, rezultate ca urmare a activităților unei companii.
- Adoptarea de tehnologii ecologice și utilizarea de soluții tehnologice cu un impact redus asupra mediului.
- Promovarea economiei circulare prin reducerea consumului de resurse și reciclarea materialelor.
- Implementarea de practici de management sustenabil. Gestionarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Pentru a se asigura că respectă principiul DNSH, companiile și finanțatorii pot apela la consultanți specializați în sustenabilitate care să îi ghideze în procesul de evaluare și implementare a măsurilor necesare.

Este important de menționat că respectarea principiului DNSH nu se limitează doar la protejarea mediului, ci și la promovarea unor practici sociale și economice responsabile. Prin urmare, în virtutea acestui principiu, companiile și finanțatorii trebuie să țină cont de impactul activităților lor asupra comunităților locale și asupra întregii societăți.

3. Politici publice care susțin imunizarea climatică

Imunizarea climatică a devenit o prioritate globală, iar guvernele din întreaga lume implementează o varietate de politici pentru a sprijini acest efort. Aceste politici vizează atât reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, cât și adaptarea la schimbările climatice inevitabile.

Exemple de politici publice care susțin imunizarea climatică:

Politici de reducere a emisiilor

- Impozite pe carbon. Taxarea emisiilor de CO₂ încurajează companiile și cetățenii să adopte tehnologii mai curate și să reducă consumul de combustibili fosili.
- Sisteme de comercializare a emisiilor. Acestea permit companiilor să cumpere și să vândă permisile de emisie, creând un stimulent pentru a reduce emisiile.
- Subvenții pentru energii regenerabile pentru stimularea investițiilor în surse de energie regenerabilă precum energia solară și eoliană.
- Standarde de eficiență energetică. Impunerea de standarde mai stricte pentru eficiența energetică a clădirilor și a aparatelor electrocasnice.
- Planuri naționale de energie și climă. Elaborarea de strategii pe termen lung pentru tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon.

Politici de adaptare la schimbările climatice

- Planuri de management al riscurilor. Elaborarea de planuri detaliate pentru gestionarea riscurilor asociate cu evenimentele extreme, cum ar fi inundațiile și secetele.
- Investiții în infrastructură. Construirea de infrastructură care poate rezista la efectele schimbărilor climatice, cum ar fi sisteme de drenaj îmbunătățite și clădiri rezistente la inundații.
- Sisteme de avertizare timpurie. Implementarea de sisteme eficiente pentru avertizarea populației cu privire la evenimente meteorologice extreme.
- Conservarea ecosistemelor naturale, cum ar fi pădurile și zonele umede, care pot ajuta la atenuarea efectelor schimbărilor climatice.
- Planuri de urbanism sustenabil. Promovarea unor modele de dezvoltare urbană care favorizează transportul public, spațiile verzi și utilizarea eficientă a resurselor.

Politici specifice pentru întreprinderi sociale

Politicile publice susțin întreprinderile sociale în eforturile lor de a se adapta la schimbările climatice prin finanțare, consultanță și crearea unui mediu favorabil pentru inovație.

- Finanțare dedicată. Alocarea de fonduri specifice pentru proiecte de imunizare climatică implementate de întreprinderi sociale.
- Acces la consultanță și asistență tehnică pentru ca întreprinderile sociale să își îmbunătățească rezistența considerând schimbările climatice.

- Achiziții publice verzi. Prioritizarea achizițiilor de produse și servicii ecologice de la întreprinderile sociale.
- Simplificarea reglementărilor. Reducerea birocrăției și a costurilor pentru întreprinderile sociale care doresc să implementeze proiecte de adaptare la schimbările climatice.

De ce sunt importante aceste politici

- Creșterea rezilienței. Politicile de imunizare climatică ajută comunitățile, economiile și ecosistemele să facă față mai bine efectelor schimbărilor climatice.
- Stimularea inovației. Aceste politici pot cataliza dezvoltarea de noi tehnologii și soluții pentru a aborda provocările legate de schimbările climatice.
- Crearea de locuri de muncă. Investițiile în energie regenerabilă și în infrastructură rezilientă pot genera noi locuri de muncă.

Exemple concrete de politici

- Fondul pentru Inovare și Climă al Uniunii Europene, care finanțează proiecte inovatoare în domeniul energiei curate și al schimbărilor climatice.
- Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice al României, care stabilește obiectivele pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și pentru creșterea ponderii energiilor regenerabile.

Politicile publice privind imunizarea climatică urmăresc să reducă vulnerabilitatea societății la schimbările climatice prin măsuri de adaptare și atenuare.

Printr-un complex de măsuri, de la subvenții pentru energii regenerabile până la planificare urbană sustenabilă, politicile publice își propun să facă infrastructura, economia și comunitățile mai reziliente în fața efectelor schimbărilor climatice.

4. Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC)

Uniunea Europeană și-a asumat un rol important în privința combaterii schimbărilor climatice, prin cele 5 dimensiuni principale: securitate energetică, decarbonare, eficiență energetică, piața internă a energiei și cercetare, inovare

și competitivitate. Astfel, Uniunea Europeană s-a angajat să conducă tranziția energetică la nivel global, prin îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Acordul de la Paris privind schimbările climatice, care vizează furnizarea de energie curată în întreaga Uniune Europeană. Pentru a îndeplini acest angajament, Uniunea Europeană a stabilit obiective privind energia și clima la nivelul anului 2030, după cum urmează:

- Reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu 1990;
- Consum de energie din surse regenerabile de 32% în 2030;
- Îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5% până în 2030;
- Interconectarea pieței de energie electrică la un nivel de 15% până în 2030.

Pentru a garanta îndeplinirea acestor obiective, fiecare stat membru a fost obligat să transmită Comisiei Europene un Proiect al Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC). Proiectele PNIESC stabilesc obiectivele și contribuțiile naționale la realizarea obiectivelor UE privind schimbările climatice.

Abordarea celor cinci dimensiuni ale Uniunii Energetice a luat în considerare o multitudine de strategii aflate în diverse stadii de elaborare sau aprobare, concepute de ministerele/părțile interesate, ținând cont de prioritățile de convergență și dezvoltare. Unul dintre elementele principale luate în considerare în abordarea strategică a planului este ca abordarea holistică energie, economie, mediu și schimbări climatice să se deruleze în strânsă corelare cu realitatea economică astfel încât să nu fie afectat echilibrul macroeconomic și social intern. Un alt element este restructurarea cadrului de piață în contextul costurilor induse de tranziție și capacitatea statelor membre UE de a susține aceste costuri, în termeni de accesibilitate și competitivitate.

Măsuri concrete prevăzute pentru sectorul energetic în cadrul PNIESC

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) conține o serie de măsuri concrete vizând o transformare profundă a sectorului energetic românesc. Aceste măsuri urmăresc să atingă obiectivele stabilite la nivel național și european în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea ponderii energiei regenerabile și îmbunătățirea eficienței energetice.

a) Dezvoltarea energiei regenerabile

- Creșterea semnificativă a capacităților de producție a energiei electrice din surse regenerabile, eoliene, solare, hidroenergetic și biomasă sunt principalele tehnologii vizate pentru dezvoltare.
- Simplificarea procedurilor de autorizare prin accelerarea procesului de obținere a autorizațiilor pentru proiectele de energie regenerabilă.
- Sprijin pentru prosumatori prin încurajarea producerii de energie electrică la nivelul gospodăriilor și al întreprinderilor mici și mijlocii.
- Dezvoltarea infrastructurii de transport și distribuție a energiei electrice odată cu adaptarea rețelelor la noile surse de energie și la nevoile consumatorilor.

b) Îmbunătățirea eficienței energetice

- Renovarea clădirilor. Stimularea renovării termice a clădirilor rezidențiale și publice pentru a reduce consumul de energie.
- Îmbunătățirea eficienței energetice în industrie prin promovarea implementării de tehnologii și practici industriale eficiente din punct de vedere energetic.
- Etichetarea energetică a produselor. Se dorește implementarea unor sisteme de etichetare mai stricte pentru a informa consumatorii despre eficiența energetică a produselor.

c) Tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon

- Dezafectarea centralelor electrice pe cărbune. Închiderea treptată a centralelor electrice pe cărbune și înlocuirea lor cu surse de energie cu emisii scăzute.
- Promovarea mobilității electrice. Dezvoltarea infrastructurii de încărcare pentru vehiculele electrice și stimularea achiziției acestora.
- Capturarea și stocarea carbonului. Explorarea potențialului tehnologiilor de captare și stocare a carbonului în sectorul energetic.

d) Securitatea energetică

- Diversificarea surselor de aprovizionare cu energie. Reducerea dependenței de un singur furnizor sau de o singură sursă de energie.
- Dezvoltarea interconexiunilor cu rețelele electrice din regiune. Îmbunătățirea securității energetice și a stabilității sistemului energetic.

5. Rolul cetățenilor în tranziția energetică

Tranziția energetică nu este doar o inițiativă guvernamentală sau corporativă, ci un proces care implică activ fiecare dintre noi. Cetățenii au un rol esențial în modelarea acestei transformări, iar implicarea lor directă poate accelera și aprofunda schimbările necesare.

Modalități prin care cetățenii și întreprinderile pot contribui la tranziția energetică:

- **Consum responsabil:**
 - Reducerea consumului de energie electrică prin măsuri simple precum stingerea luminilor, deconectarea aparatelor electrice din priză când nu sunt utilizate și reglarea temperaturii în încăperi.
 - Alegerea de produse energetice eficiente, de la electrocasnice până la becuri.
 - Optarea pentru furnizori de energie electrică și gaze naturale care promovează sursele regenerabile.
- **Investiții în energie regenerabilă:**
 - Instalarea de panouri solare pentru producerea de energie electrică proprie.
 - Investiții în cooperative energetice locale, care permit cetățenilor să devină prosumatori și să dețină în comun instalații de producere a energiei regenerabile.
- **Mobilitate sustenabilă:**
 - Utilizarea transportului public, a bicicletelor sau a mijloacelor de transport alternativ, precum trotinetele electrice.
 - Alegerea de autovehicule electrice sau hibride.
- **Educație și conștientizare:**
 - Informarea despre schimbările climatice și impactul consumului de energie asupra mediului.
 - Implicarea în acțiuni de voluntariat pentru promovarea energiilor regenerabile și a eficienței energetice.
- **Participare civică:**
 - Sprijinirea inițiativelor locale și a campaniilor pentru promovarea energiilor regenerabile.
 - Participarea la dezbateri publice și la procesul decizional privind politicile energetice.

Importanța implicării tuturor cetățenilor determină:

- Accelerarea tranziției. Prin acțiunile lor individuale, cetățenii pot crea o cerere crescută pentru soluții energetice sustenabile, stimulând astfel dezvoltarea acestora.
- Democratizarea energiei. Implicarea cetățenilor în producerea și consumul de energie contribuie la o mai mare autonomie energetică și la o distribuție mai echitabilă a beneficiilor tranziției energetice.
- Creșterea conștientizării. Prin acțiunile lor, cetățenii pot sensibiliza comunitățile în care trăiesc cu privire la importanța protejării mediului și a combaterii schimbărilor climatice.

Atât întreprinderile cât și fiecare dintre noi în parte poate contribui la tranziția energetică, indiferent de vârstă, ocupație sau nivel de educație. Prin acțiunile noastre individuale și colective, putem crea un viitor mai sustenabil și mai curat pentru generațiile viitoare.

Pentru orice nelămuriri legate de provocările specifice economiei sociale sau dacă, în urma înscrierii în grupul țintă al proiectului „Antreprenoriat social urban în Tara Bârsei”, doriți să stabilim o întâlnire individuală pentru a discuta despre oricare dintre tematicile menționate, vă rog să nu ezitați să mă contactați la adresa de e-mail fecid.office@gmail.com. De asemenea, vă invit să participați la unul dintre workshopurile pe care le vom organiza în perioada următoare. Aștept cu interes mesajele dumneavoastră!